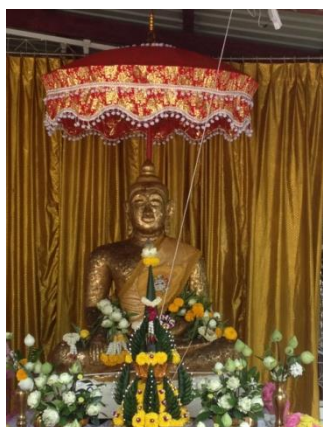

ฐานข้อมูลทางศาสนาตำบลมหาโพธิ์

องค์การบริหารส่วนตำบลมหาโพธิ์ อำเภอแก่งเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
งานนักพัฒนาชุมชน

<http://www.mahaphot.go.th>

โทรศัพท์/โทรสาร 056217860

ข้อมูลทางศาสนาตำบลมหาโพธิ วัดมหาโพธิ์ใต้

ไม่ทราบว่ามีใครเป็นผู้สร้าง และสร้างขึ้นเมื่อใด เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ กองโบราณคดี กรมศิลปากร ได้มาสำรวจโบราณสถานวัดมหาโพธิ์ใต้ กำหนดอายุการสร้างในสมัยสุโขทัย และกรุงศรีอยุธยา อายุ กว่า ๓๐๐ปี
ดังนี้

อุโบสถ เป็นอาคารเครื่องก่อขนาด ๔ ห้อง พบมากที่ จ.สุโขทัยและพิษณุโลก ศิลปะอยุธยาตอนต้น
หน้าบันเป็นรูปเทพชุมนุม แผงแรกคอสองเป็นรูปยักษ์ทำเวสสุวัณ สิงห์ สิงโตจีน เป็นที่มาของตำราโบราณ
สมัยอยุธยา สิงห์ เสือ คชสิงห์ สัตว์หิมพานต์ ประติมากรรมเขียนสีสกุลช่างพื้นบ้านที่งดงาม

เสมา หินชนวนจำหลัก ลวดลายเครือวัลย์ และดอกไม้ศิลปะสุโขทัยต่อเนื่องอยุธยาตอนต้น คล้ายเสมา วัดจุฬามณี จ.พิษณุโลก (สร้างพ.ศ.๒๐๐๗) และวัดพระศรีสรรเพชญ์ จ.อยุธยา มีคณะทำวิจัยเสมา บันทึกว่า เสมาโบสถ์วัดมหาโพธิ์ใต้ นี้ มีสัดส่วนลวดลายงดงามและสมบูรณ์ที่สุดในภาคกลางและภาคเหนือ

ศาลาการเปรียญ เดิมเป็นศาลา ๒ หลัง เชื่อมติดต่อกันหลังประธานสร้างประมาณ พ.ศ.๒๔๑๘ มีเสาไม้กลมใหญ่ทั้งหมด ใช้สลักไม้และสังฆวานร ฝีมือช่างโบราณมุงกระเบื้อง เกล็ดเต่าดินเผาไม้เคลือบ เพดานจิตรกรรมเป็นลายดวงดารา ลายดอกไม้ ที่ชื่อลายดาวประจำยาม ดาวจงกล ฝีมือช่างพื้นบ้านมีลักษณะงดงามมาก เล่ากันต่อมาว่า ลวดลายเพดานหลวงพ่อเฮงสมัยเป็นเณรได้ร่วมช่วยวาดด้วย กรมศิลปากรซ่อมศาลาหลังนี้ว่าเป็นอาคารไม้ที่มีลักษณะรูปทรงและสัดส่วนที่งดงามมาก

เจดีย์ ก่ออิฐ ย่อมุมไม้สิบสองมีซุ้มจระนำทั้ง ๔ ทิศ ศิลปะอยุธยาตอนต้น

ประวัติย่อหลวงพ่อเฮง

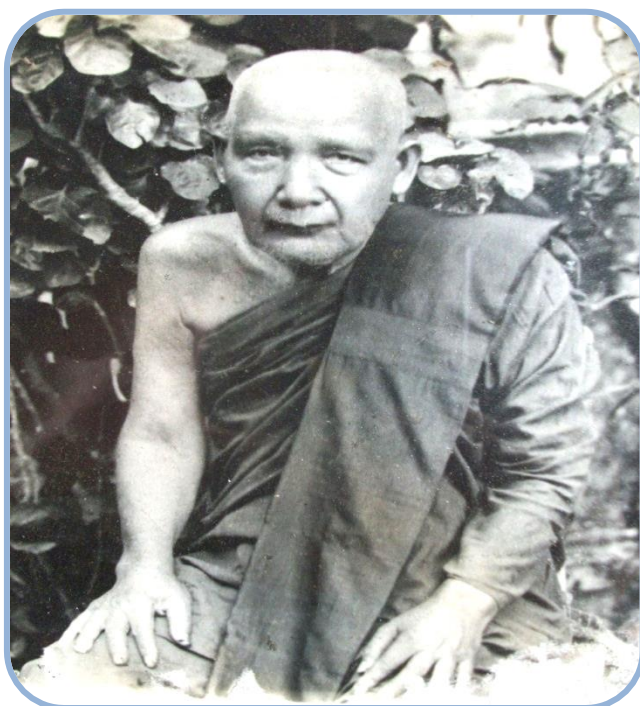
“หลวงพ่อเฮง” อดีตเจ้าอาวาสวัดมหาโพธิ์ใต้ละแวกเขาดินใต้ เกิดเมื่อ พ.ศ.๒๔๐๒ ที่บ้านมหาโพธิ หมู่ที่ ๓ ต.มหาโพธิ อ.เก้าเลี้ยว (อ.บรรพตพิสัยเดิม) จ.นครสวรรค์ บิดาชื่อนขุนจ้านงสังข์ (ก้านัน) มารดาชื่อ เปี่ยม อาชีพทำไร่ทำนาและค้าขาย เป็นบุตรคนที่ ๔ จำนวน ๕ คนของครอบครัว

เมื่ออายุ ได้ ๑๒ ปี ขอบวชเณรที่วัดมหาโพธิ์ใต้ อายุ ๒๑ ปี (พ.ศ.๒๔๒๓) มีศรัทธาบวชเป็นภิกษุที่อุโบสถวัดมหาโพธิ์ใต้ มีพระครูกิม เป็นอุปัชฌาย์มีนิสัยชอบเรียนวิชาการตำรายาสมุนไพร ไสยเวทย์ คาถาอาคมซึ่งมีตำราสืบทอดมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ได้เรียนวิชาต่างๆ จนเชี่ยวชาญ ออกธุดงค์ไปทั่วประเทศ ไทย ลาว เขมร และพม่า ครั้นพรรษาที่ ๑๔ ได้รับแต่งตั้งเป็นคู่สวดกรรมวาจาจารย์

เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๔๔๙ (ร.ศ.๑๒๕) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสต้นเมืองกำแพงเพชร ทรงแวะวัดเขาดินซึ่งขณะนั้นหลวงพ่อเฮงเป็นเจ้าอาวาสช่วยสร้างวัดเขาดิน รัชกาลที่ ๕ ทรงบริจาคเงิน ๑๐๐ บาท ร่วมสร้างศาลาวัดเขาดิน(ใต้) จนแล้วเสร็จ ทรงนิมนต์หลวงพ่อเฮงไปร่วมงานพระราชพิธีสำคัญๆในพระราชวังเสมอๆ ตลอดรัชกาล ทรงแต่งตั้งหลวงพ่อเฮงเป็นพระครูชั้นพิเศษนามว่า “พระครูพิสิษฐสมถคุณ” เป็นพระอุปัชฌาย์บวชได้ทั่วประเทศสยาม พระราชทานบาตร นาฬิกา ปิ่นโตเถาใหญ่ ชุดกาน้ำชา ตะเกียง ฆ้อง ตาลปัตร เรือและตู้พระตรีปิฎกเครื่องสังเค็ดและสิ่งของพระราชทานหลายชิ้นที่วัดมหาโพธิ์ใต้ได้เก็บรักษาไว้

หลวงพ่อเฮง เป็นพระที่คงแก่เรียนวิชายาสมุนไพรรักษาโรค วิชาไสยเวทย์ คาถาอาคม ปลุกเสกสีผึ้ง ตะกรุดพิสมร แหวนพิรอดสวมใส่แขน แหวนใส่นิ้ว(ซึ่งเคยถวาย ร.๕ คราวเสด็จประพาสต้น) ผ้าประเจียด ผ้ายันต์มังกุมพุทธเจ้า นางกวักงา ไม้ขนุน ไม้รัก เป็นต้นตำรับวิชาเครื่องรางงาแกะ เสือ สิงห์ ราชสีห์ คชสิงห์ งาแกะ

หลวงพ่อเฮงมรณภาพด้วยโรคชรา ในวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๒ (พ.ศ.๒๔๘๕) รวมสิริอายุได้ ๘๓ ปี ๖๓ พรรษา

วิหารหลวงพ่เฮง

ในวันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปีจะมีงานทำบุญเนื่องในวันที่หลวงพ่เฮงมรณะภาพเป็นงานประจำปี

วัดมหาโพธิเหนือ

วัดมหาโพธิเหนือ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๙๕ บ้านมหาโพธิเหนือ หมู่ที่ ๕ ตำบลมหาโพธิ อำเภอแก้งเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ ๓๑ ไร่ ๓ งาน ๑๕ ตารางวา อาณาเขต ทิศเหนือยาว ๗ เส้น ๓ ศอก ติดต่อกับที่ดินของ พ.ต.อ. พระกล้ากลางสมร ทิศใต้ยาว ๙ เส้น ๑๓ วา ๒ ศอก ติดต่อกับทางสาธารณะ ทิศตะวันออกยาว ๑ เส้น ๑๒ วา ๒ ศอก ติดต่อกับทางสาธารณะ ทิศตะวันตกยาว ๔ เส้น ๑๒ วา ๒ ศอก ติดต่อกับทางสาธารณะ ตาม น.ส.๓ เลขที่ ๑๕๙ พื้นที่ตั้งวัดเป็นที่ราบสูง มีลำแม่น้ำปิงไหลผ่านหน้าวัด อาคารเสนาสนะต่างๆ มีอุโบสถกว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๔ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๕๐๗ โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ศาลาการเปรียญกว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๒๔ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นอาคารไม้ยกพื้น หอสวดมนต์กว้าง ๗ เมตร ยาว ๑๐ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นอาคารไม้ยกพื้น กุฏิสงฆ์จำนวน ๗ หลัง นอกจากนี้ยังมีวิหาร ศาลาทำน้ำและฌาปนสถาน สำหรับชุมชนนี้วัดนี้มีพระประธานอยู่กลางลานวัด ขนาดหน้าพระเพลากว้าง ๑ เมตร วัดมหาโพธิเหนือ สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. ๒๓๗๐ มีนามตามชื่อบ้านและตำบล ซึ่งในตำบลนี้มี ๒ วัด จึงเรียกนามวัดให้ต่างกันโดยใช้คำว่า “เหนือ” และ “ใต้” ต่อท้าย นามวัดเป็นที่สังเกต ผู้บริจาคที่ดินให้เป็นที่สร้างวัดคือ ขุนชาญนุชิต และได้ร่วมกับญาติพี่น้องดำเนินการจัดสร้างวัดนี้ขึ้นมา ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาวันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เขตวิสุงคามสีมากว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร ได้ผูกพัทธสีมา วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ๓๕ รูป สามเณร ๕ รูป ทางวัดได้เปิดสอนพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นต้นมา มีโรงเรียนประถมศึกษาของทางราชการตั้งอยู่ในที่วัดนี้ด้วย ซึ่งทางวัดได้ให้การอนุเคราะห์ด้วยดีตลอดมา

วัดมหาโพธิเหนือเป็นวัดที่กับแม่น้ำปิงในวัดมีต้นไม้ร่มรื่นเหมาะแก่ท่องเที่ยว การพักผ่อน การปฏิบัติธรรม อีกทั้งยังมีพระที่ชาวบ้านเคารพนับถือมากคือหลวงพ่อโพธิ์นิรภัย หลวงพ่อทันใจ ไวก่ราบไว้ และสถานที่ท่องเที่ยวอีกอย่างหนึ่งที่พลาดไม่ได้ก็คือ วังปลาหน้าวัดมหาโพธิเป็นเขตอบถัยทานอยู่ในแม่น้ำปิง

วัดหนองหัวเรือ

หลวงพ่พระพุทธรูปมงคล พระประธานในอุโบสถ วัดหนองหัวเรือ
วัดหนองหัวเรือ - หลวงพ่อทันใจอินทร์แปลง หมู่ที่ ๔ ต.มหาโพธิ อ.เก่าเลี้ยว จ.นครสวรรค์

อัศจรรย์ที่สุด!! สังขาร "หลวงพ่ปาน วัดหนองหัวเรือ" ผ่องใสเป็นสีทอง เหมือนท่านยังมีชีวิต อำนาจจิตเข้มขลัง ไซ้ดาพิพย์ชี้จุด
คาน้ำช่วยชาวบ้าน! ระคะคุณนิคมธรรมคุณ หลวงพ่ปาน รามธมโม อดีตเจ้าอาวาส บูรพาจารย์แห่งวัดหนองหัวเรือ ศิษย์หลวงปู่
พิมพา วัดหนองตาจู ท่านเป็นเกจิที่ชาวบ้านให้ความเคารพศรัทธาและนับถือเป็นอย่างมาก มีเรื่องเล่ากันว่า เมื่อชาวบ้านคนใด
ต้องการเจาะขุดน้ำบาดาลเพื่อนำมาอุปโภคบริโภค ท่านก็สามารถช่วยชี้บริเวณคาน้ำได้ทันที !